ŠKOLNÍ

PROGRAM EVVO

Základní škola Měřín

Vypracoval: Vladimír Sklenář

Aktualizace: Měřín, srpen 2026

Environmentální výchova

„Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách."

(Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 16).

1. Cíle EVVO:

Cílem EVVO je nejen vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech jeho formách, znalost a péče o prostředí kolem nás, ale i pochopení vzájemné provázanosti oblastí sociální, ekonomické a kulturní. Obsahem je vzdělání, jež se vztahuje k životnímu prostředí, tedy soubor poznatků, dovedností, vyznávaných hodnot, které vedou ke schopnosti realizování praktických akcí a rozvíjení informovaného zájmu o životní prostředí.

EVVO je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí. V současné době jsou požadavky na environmentální vzdělávání zahrnuty v obecné rovině do většiny základních pedagogických dokumentů - učebnice, zejména přírodovědy, vlastivědy, přírodopisu, zeměpisu a výchovy k občanství. Kromě toho je tématika EVVO zahrnuta i do rámcového vzdělávacího programu pro základní školu.

Nejdůležitější principy EVVO(z roku 1977)

- Má se zabývat prostředím v jeho celistvosti.
- Má být celoživotním procesem – školním i mimoškolním.
- Má být interdisciplinární.
- Má věnovat pozornost globálním, regionálním i místním hlediskům a současným i budoucím situacím.
- Má se zabývat rozvojem a růstem z hlediska životního prostředí.
- Má vést k aktivní účasti v prevenci a řešení problémů životního prostředí.

Vzdělávací cíle a výstupy:

Program EVVO vychází z obecných cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, ze školního vzdělávacího programu a z Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO).

Škola je místem, které by mělo žáky motivovat a vést k aktivnímu učení a řešení problémů za využití všech dostupných informačních zdrojů. Chceme v dětech rozvíjet zdravé sebevědomí, kritické myšlení a schopnost sebehodnocení. Zároveň bychom jim chtěli umožnit pozitivní prožitek z výsledků vlastní práce. Hlavní důraz klademe na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Zaměření právě na tyto činnosti umožní našim žákům lepší orientaci v současném měnícím se světě a lepší uplatnění v budoucím životě. Naši žáci jsou schopni svobodné a tvůrčí práce, samostatného myšlení a odpovědného rozhodování, porozumí globálním vztahům a spřízněnosti člověka s přírodou. Důležitý je také jejich soulad s obecně uznávanými mravními hodnotami a demokratickými občanskými principy. Neodmyslitelnou součástí výuky je také zvládnutí výpočetní techniky a

využití komunikačních a informačních technologií pro řešení běžných problémů, pro zpracování projektů, referátů a podobně.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, vedou k samostatnosti, tvořivosti, vzájemné úctě a toleranci, k rozvoji komunikativních dovedností a spolupráce, učí žáka, jak se učit. K dosažení těchto cílů budeme využívat především těchto výchovně vzdělávacích strategií: frontální výuka, výklad, laboratorní práce, skupinová práce, individuální práce, diskuse, pozorování, projekt, práce v terénu, referáty, sběr a třídění informací, exkurze, výlety, prezentace, dramatizace, hra apod.

K důležitým kompetencím rozvíjených EVVO patří zejména:

V oblasti kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

V oblasti pracovní kompetence:

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě,
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí).

V oblasti kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

3. Tématické zaměření EVVO

Rozsah a obsah EVVO:

Klíčová témata, s nimiž by se měl žák seznámit v rámci EVVO:

- „Člověk mezi lidmi“ (význam spolupráce a komunikace pro řešení problémů).
- „Procházka po Zemi“(rozmanitost prostředí)
- „Co máme za humny“ (ŽP/ příroda v místě, regionu a ČR).
- „Co si pamatuje krajina?“ (vývoj vztahu člověka a krajiny v minulosti, výhledy do budoucnosti). ➢ „Pán, je správce nebo jeden z mnoha?“ (ekologická stránka).
- „Je jen jedna Země“(globální souvislosti a globální problémy)
- „Kdo řekl, že můžete změnit svět“(nástroje udržitelného rozvoje, možnosti zapojení)

Průřezová témata environmentální výchovy v ŠVP:

Na naší škole je environmentální výchova integrována do jednotlivých předmětů, kde se mu vyčleňuje dostatečný prostor, vše se doplňuje i jednodenními projekty či programy v ekologickém středisku Ostrůvek ve Velkém Meziříčí, Baliny, CEV Chaloupky Kněžice, Krátká, Tereza, Lipka – školském zařízení pro environmentální vzdělávání, exkurze u VAS ZR, Esko-T Třebíč, MS Netín, MS Blízkov

Ekosystémy

ČJS - přírodní společenství (4., 5. roč.) – exkurze, práce v plenéru , Z - biosféra (6. roč.) - výklad,exkurze, Př - rostliny v lese, na louce, na poli (7. roč.) - exkurze, Př - savci našich lesů (8. roč.) - exkurze, Z - příroda ČR (8. roč.) - referát, Ch - fotosyntéza (9. roč.) – laboratorní práce

Základní podmínky života

ČJS - živá a neživá příroda (3. roč.) - pozorování, ČJS – základní podmínky života (4., 5. roč.) – sběr a třídění informací, Př - podmínky života na Zemi (6. roč.) – skupinová práce, Z - hydrosféra (6. roč.), Rv - zdravá výživa (7. roč.) – sběr a třídění informací, Z - podnebí a vodstvo ČR (8. roč.), F - energie a její zdroje (8.roč.) - individuální práce, prezentace, F - energie a její zdroje (9. roč.) - exkurze

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Projekt Den Země (1. - 9. roč.) – skupinová práce, Z - vliv člověka na přírodu (6. roč.) - diskuse, Ov - globální problémy lidstva (7. roč.) – vyhledávání a třídění informací, F - jaderný odpad (9. roč.) - diskuse, Ch – krajina a životní prostředí, globální ekologické problémy (9.roč) – sběr a třídění informací

Vztah člověka k prostředí

ČJS - obec - můj domov (3. roč.) - exkurze, Tv - turistický pobyt v přírodě (6. roč.) – výlet, exkurze, Ov - třídění odpadů (7. roč.) – mini- projekt, Aj - ohrožená zvířata (8. roč.) – skupinová práce, Ch - průmyslová hnojiva (9.

roč.) - výklad, Čj – Vztah člověka k prostředí (9. roč.) - úvaha

Roční projekty:

Den stromu (I.stupeň) – září, Den Země (I. a II. stup.) – duben - červen, Individuální projekty v rámci tříd - během celého roku, sběr baterií, elektrospotřebičů, tonerů, papíru, Recyklohraní, Ekoabeceda

Autoevaluace EVVO dle ŠVP

Vlastní hodnocení chápeme jako plánovanou činnost, která má prokazatelný vliv na zlepšování výsledků výchovy a vzdělávání.

Při procesu sebehodnocení školy vedení školy společně s ostatními pedagogy systematicky shromažďuje a analyzuje celou řadu informací a podkladů. Při vlastním hodnocení se zaměřujeme na tyto základní oblasti:

- Sdílení vize a poslání školy
- Kvalita pedagogických pracovníků (vědomosti z oboru, efektivní vedení výchovně-vzdělávacího procesu, vytváření bezpečného klimatu ve třídě, podílení se na životě školy, profesní růst a rozvoj) ▪ Podmínky vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Výsledky vzdělávání

1. Podmínky ke vzdělávání **a/ V maximální míře využívat didaktickou techniku a pomůcky, které jsou ve škole k dispozici**

- Pravidelně doplňovat žákovskou i učitelskou knihovnu
- Používat moderní prezentační techniku, digitální fotoaparát, kameru, video, DVD, interaktivní tabuli apod.

b/ Zajistit učitelům materiální podmínky pro realizaci žákovských projektů

- Učitelé mají k dispozici kopírku, papíry, balicí archy, popisovače apod.

2. Průběh vzdělávání

a/ Zavádět moderní metody a formy vyučování

- Používání problémového, kooperativního a činnostního učení, práce s textem

b/ Vést žáky k vzájemné spolupráci

- Žáci jsou vedeni ke spolupráci ve skupinách a na projektech

3. Spolupráce s rodiči

Pořádat akce pro rodiče a veřejnost

- Pořádání rukodělných dílen pro rodiče

4. Výsledky vzdělávání žáků

Shromažďovat materiál k dokumentaci práce žáků

- Třídní kolektivy pravidelně pořizují fotodokumentaci z pořádaných akcí a umisťují ji na webu školy
- Práce žáků jsou pravidelně vystavovány v prostorách školy

5. Řízení školy, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků, účastnit se seminářů a školení

- Zájemcům z řad pedagogických pracovníků je umožněno účastnit se dalšího vzdělávání

6. Výsledky práce školy

Účastnit se různých soutěží a olympiád

- Žáci jsou motivováni k účasti na různých soutěžích a olympiádách

Za provedení průřezových témat zodpovídá učitel daného předmětu. Daná problematika je vždy zapsána v třídních knize a v osobních plánech učitelů.

Za provedení projektů zodpovídá školní koordinátor EVVO a vedení školy. Hodnocení bude vždy uveřejněno ve výroční zprávě školy a v školním plánu EVVO.

4. Rozvojové a organizační cíle školy

Organizační cíle školy v rámci EVVO

- Vytvářet pohodové školní prostředí - porozumět si navzájem.
- Zdravě učit - porozumět potřebě vzdělávat se.
- Vychovávat dětskou osobnost a porozumět jí.
- **Vzdělávání žáků** (organizace výuky pro všechny žáky (viz níže)
- **Vzdělávání žáků (volitelné, nepovinné a zájmové vzdělávání) –** Environmentální vzdělávání žáků je rozšířeno pro zájemce z řad žáků o volitelné předměty a volno-časové kroužky
- **Další vzdělávání všech pedagogických pracovníků v rámci EVVO** – Pracovníci školy se vzdělávají v environmentální problematice, získané poznatky aplikují ve své práci při realizaci cílů školy v oblasti EVVO.
- **Ekologizace provozu školy –** Škola realizuje praktické kroky vedoucí k ekologicky šetrnému provozu školy. Vést žáky k šetření energií, vody.
- **Prohlubovat spolupráci s okolím** (rodiny, neziskové organizace, podnikatelské sféra a jiné subjekty).

- **Materiální a prostorové, finanční zajištění EVVO** - Vytvořit novou informační tabuli týkající se environmentální výchovy.
- **Koordinace EVVO** – Na realizaci cílů EVVO spolupracují vedení školy. Koordinátor EVVO, pedagogové a a ostatní pracovníci..
- Další viz plán školy.

Oblast života školy	Škola zkvalitňuje realizaci cílů programu environmentálního vzdělávání a výchovy žáků využíváním stávajících a zaváděním dalších metod a forem vzdělávání, které vedou k aktivizaci žáků, výuka v terénu je nedílnou součástí výuky ve všech ročnících školy.

Dlouhodobý organizační cíl			
Dílčí cíle			
indikátory	**Způsoby vyhodnocení,** **zdroj informací, zodpovědnost**		**prostředky**
Environmentálně zaměřená výuka zahrnuje výuku v terénu, která je zařazena v každém ročníku vzdělávání žáků na 1. a2. stupni.			
Environmentální výuka probíhá alespoň 3x za rok v každém ročníku	- kontrola záznamů z knihy vycházek, exkurzí a vzdělávacích programů - kontrola závěrečných zpráv realizovaných projektů -kontrola zápisů jednání předmětových komisí	Koordinátor EVVO -1x za pololetí Koordinátor EVVO 1x v závěru školního roku Koordinátor EVVO 1x v závěru školního roku	Příprava vycházek, exkurzí, výzkumných aktivit, pedagogiky lesa, pobytových programů, realizace aktivit programu Les ve škole – škola v lese, realizace vlastních žákovských projektů, tematicky zaměřených dnů
Dílčí cíl: Škola postupně začleňuje pro výuky EV vhodné externí výukové programy prováděné odborníky ze SEV nebo programy realizované odborníky přímo ve škole a jejím okolí			
Každý žák během školní docházky absolvuje 1 výukový program ve SEV nebo jeden program vedený odborníkem ve škole a jejím okolí	kontrola zápisů v třídní knize posouzení programu žáky	- koordinátor EVVO pro realizaci programu	Objednávka z nabídky environmentálních výukových programů SEV a dalších odborných institucí a odborníků
Dílčí cíl: Prostřednictvím projektové výuky na 2. stupni je všem žákům umožněno realizovat vlastní projekt			
Projektová výuka probíhá v rámci přírodovědného předmětu 6. 7. ročníku	Kontrola zápisů v TK	Koordinátor EVVO pro realizaci programu	Práce s příručkou Jak si vytvořit a realizovat vlastní projekt Sdružení Tereza

Tým žáků každé třídy realizuje alespoň 1 vlastní projekt během 2. stupně	Kontrola závěrečné zprávy	Koordinátor EVVO pro realizaci programu	Program Les ve škole – škola v lese, Ekopolis, Evvoluce
Tvorba a realizace projektu žáků na 2. stupni je zařazena do tematicky zaměřené výuky více předmětů	Kontrola zápisů v TK Kontrola harmonogramu projektu	Koordinátor EVVO průběžně	Začlenění aktivit žáků v rámci jejich projektu v ročním plánu EVVO a do ročních plánů vybraných předmětů
Dílčí cíl: Škola je zapojena do celostátních environmentálních programů a využívá metodické materiály a aktivity ve výuce povinných předmětů			
Sběr baterií a elektroodpadu	Odvoz odpadů	Koordinátor EVVO	Projekt Recyklohraní
Zařazování aktivit k místní udržitelný rozvoj	Kontrola v TK	Koordinátor EVVO	Projekt Ekopolis
Dílčí cíl: Škola zařazuje do výuky projektové dny s environmentální tématikou			
Třídní projektové dny – aktivity v týmech v rámci třídy	Výstupní práce žáků, výstava	Koordinátor EVVO, třídní učitelé	Den Země, Den stromu,
Dílčí cíl: Škola pokračuje v práci na dlouhodobých školních environmentálních projektech v rámci výuky v jednotlivých ročníků			
Propagace zdravého životního stylu	Výstava, soutěž	Koordinátor EVVO pro realizaci programu	Kulinářské soutěže , diskuze s odborníky
Dílčí cíl: Do ročního plánu EVVO jsou zařazeny dle možností exkurze žáků zaměřené na poznávání regionu			
Žáci se alespoň 1x ročně zúčastní exkurze	Kontrola zápisů v TK	Třídní učitelé	Vycházky, exkurze

Výchovně – vzdělávací plán EVVO pro žáky 2026 - 2029

- Zapojit děti i do mimoškolních aktivit .
- Rozvíjet dobré vztahy ve třídě, aktivní metody výuky v EVVO.
- Exkurze na vybraná místa (čistička odpadních vod, třídírna odpadů, Dukovany,..).
- Využít nabídky aktivit SEV Chaloupky, SEV Lipka, Tereza – Les ve škole
- Vytváření možností zúčastnit se ekologických soutěží ve škole či v regionu.

5.Plán EVVO na školní rok - viz příloha 1

Příloha 1: Plán EVVO na školní rok 2026/2027

Kontakt:

Základní škola Měřín, Náměstí 96, Měřín, PSČ 594 42

Ředitelka: Mgr. Iveta Hlávková

Zástupce: Mgr. Eva Rohovská

Vypracoval: Mgr. Vladimír Sklenář

Činnosti, které můžeme považovat za součást plánu.

Ve vyučování:

- V rámci Pracovních činností – Recyklohraní, Ekoabeceda.
- Nabídnutí nepovinného kroužku s náměty EV.
- Spolupráce s mysliveckými sdruženími v okolí.
- Pořádání projektových dnů – Den Země – realizace vlastních žákovských projektů a tématických dnů
- Využívání terénních forem výuky, exkurze, výlety,…
- Využívání nabídek střediska ekologické výchovy Chaloupky, Lipka
- Nabídka rukodělných aktivit (vánoční a velikonoční výtvarné dílny)
- Pokračování v projektu RECYKLOHRANÍ
- Pokračování v projektu – „Les ve škole“ – sdružení Tereza – realizace aktivit

Mimo vyučování: • Nabídka mimoškolních aktivit v SEV Ostrůvek. Využití nabídky soutěží školních a i okresních.

- Nabídka zájmových útvarů – Rybářský kroužek

Provoz školy

- Odborné učebny s potřebnými pomůckami – učebna přírodopisu.
- Školní informační centrum – počítače, programy, literatura (školní knihovna), školní časopis.
- Nákup časopisů a jiných pomůcek do EVVO.
- Šetření energií – sledování, analýza a postupné ovlivňování.
- Třídění odpadů do barevných košů.
- Sběr elektrozařízení, tonerů a baterií ve škole. Sběr starého papíru.

Časové rozdělení činností ve školním roce 2026/2027 pro 1. a 2. stupeň

srpen, září, říjen

- Plánování projektů a aktivit na školní rok 2023/24
- Úprava okolí školy, revitalizace zeleně
- Terénní exkurze 7. ročníku pod vedením SEV Chaloupky **„Seznamte se: Rašelina“ 22.9.**
- Terénní exkurze 6. ročníku pod vedením SEV Chaloupky **„Pouští a pralesem“ Třešť 24.9.**
- Terénní exkurze 9. ročníku pod vedením SEV Lipka – **Josefovské údolí 30.9.**
- Výukový program 4. ročníku SEV Chaloupky **„Nech brouka žít“ 1. 10.**
- Terénní exkurze 8. ročníku ve společnosti Esko T **Třebíč 12.10.**
- Den stromu – 20.10. – Stromy v okolí školy – 4., 6. ročník VV
- sběr kaštanů a bukvic – využití ve VV – I. stup.

listopad, prosinec

- sběr kaštanů a bukvic – využití ve VV – I. stup.
- Záchranná stanice zvířat **IKAROS** - celoškolní program – **1. 12.**
- Výukový program 2. ročníku SEV Chaloupky **Staročeské vánoce 15. 12.**
- Soutěž školního parlamentu – O nejhezčí adventní věnec
- Rukodělné tvoření spojené s Vánocemi – dílna pro žáky I. a II. stupně a jejich rodiče

leden, únor

- Recyklace elektroodpadů – práce s Eko – abecedou v hod. Pč - 9.ročník

- Výukový program 5. ročníku SEV Chaloupky „**Ze života včel“ 10. a 17.2.**

březen, duben

- Sběr starého papíru a novin
- Výukový program 3. ročníku SEV Chaloupky **„Jaro na venkově“ 18.3.**
- Den Vody 22.3. – 3.ročník, VV
- Den Země 21.4. – třídní projekt pro 2. Stupeň – Odpady – soutěž, výtvarná soutěž

květen, červen

- Výukový program 1. ročníku SEV Chaloupky **„Kam zmizel salát“ 5.5.**
- Úklid okolí školy
- Recyklace elektroodpadů – práce s EKO-abecedou – 6. ročník – p.uč. Rašovská, Sklenář
- Den Země pro 1.stup. – Cesta vody, odpady, živočich roku - soutěž
- Vlastivědné výlety tříd
- Ochrana člověka za mimořádných událostí – celoškolní projekt
- Branný den – propojení s Tv, Z